

Regulamin dokonywania zewnętrznych zgłoszeń naruszeń prawa oraz podejmowania działań następczych

§ 1.

Przez użyte w Regulaminie dokonywania zewnętrznych zgłoszeń naruszeń prawa oraz podejmowania działań następczych określenia rozumie się:

1. **Wójt** – Wójt Gminy Gierałtowice,
2. **Regulamin** – niniejszy Regulamin,
3. **Sygnalista** - osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informacje o naruszeniu prawa uzyskane w kontekście związanym z pracą, w tym:
 - 1) pracownik;
 - 2) pracownik tymczasowy;
 - 3) osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
 - 4) przedsiębiorca;
 - 5) prokurent;
 - 6) akcjonariusz lub wspólnik;
 - 7) członek organu osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej;
 - 8) osoba świadcząca pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy;
 - 9) stażysta;
 - 10) praktykant;
 - 11) wolontariusz;
 - 12) funkcjonariusz w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej i ich rodzin;
 - 13) żołnierz w rozumieniu art. 2 pkt 39 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.
4. **Zgłoszenie** – zgłoszenie zewnętrzne, czyli przekazanie informacji o naruszeniu prawa Wójtowi, jako organowi publicznemu
5. **zgłoszenie anonimowe/anonim** – zgłoszenie dokonane przez osobę, co do której nie jest możliwa identyfikacja tożsamości;
6. **informacje o naruszeniu prawa** – informacje, w tym uzasadnione podejrzenie dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w podmiocie prawnym, w którym sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacjach poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub w innym podmiocie prawnym, z którym sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informacje dotyczące próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
7. **działanie w dobrej wierze** - posiadanie uzasadnionych podstaw, by sądzić że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informację o naruszeniu prawa

8. **wstępna weryfikacja zgłoszenia zewnętrznego** – ustalanie czy zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa oraz ustalenie czy zgłoszenie dotyczy naruszeń w dziedzinie właściwości Wójta, a jeżeli nie – ustalenie organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych;

§ 2.

1. Zgłoszenie może być dokonywane ustnie lub pisemnie.
2. Zgłoszenie ustne może być dokonane na wniosek sygnalisty podczas bezpośredniego spotkania zorganizowanego w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego wniosku. W takim przypadku za zgodą sygnalisty zgłoszenie jest dokumentowane w formie protokołu spotkania, odtwarzającego dokładny przebieg tego spotkania, przygotowanego przez Koordynatora ds. obsługi zgłoszeń zewnętrznych, o którym mowa w § 4 ust. 1. Sygnalista może dokonać sprawdzenia, poprawienia i zatwierdzenia protokołu spotkania poprzez jego podpisanie.
3. Zgłoszenie może być dokonane w formie pisemnej w formie papierowej lub elektronicznej, za pośrednictwem następujących kanałów:
 - 1) drogą elektroniczną, na dedykowany adres syngalista_zewnetrzny@gieraltowice.pl
 - 2) w formie papierowej - listownej na adres pocztowy:
Koordynator ds. obsługi zgłoszeń zewnętrznych,
Urząd Gminy Gierałtowice,
ul. Ks. Roboty 48,
44-186 Gierałtowice,
z dopiskiem na kopercie „do rąk własnych”.

§ 3.

1. Zgłoszenia powinny zawierać w szczególności:
 - 1) dane osobowe sygnalisty niezbędne do identyfikacji, w tym adres do kontaktu;
 - 2) datę i miejsce sporządzenia;
 - 3) dane osób, które dopuściły się naruszenia prawa, tj. imię, nazwisko, stanowisko, miejsce pracy;
 - 4) opis nieprawidłowości zauważonych w związku z wykonywaniem pracy.
2. Zgłoszenie powinno zawierać przejrzyste i pełne wyjaśnienie przedmiotu Zgłoszenia oraz powinno zawierać wskazanie wszystkich dowodów i informacji, jakimi dysponuje Sygnalista, które mogą okazać się pomocne w procesie jego rozpatrywania.
3. Zgłoszenie może być dokonane wyłącznie w dobrej wierze.
4. Zgłoszenie nie może mieć charakteru anonimowego. Zgłoszenia anonimowe nie będą podlegały rozpatrzeniu.

§ 4.

1. Za wykonywanie zadań wynikających z regulaminu odpowiada **Koordynator ds. obsługi zgłoszeń zewnętrznych** (zwany dalej Koordynatorem), powołany przez Wójta w drodze odrębnego zarządzenia, który posiada dostęp do Kanałów Zgłaszania.
2. Koordynator realizuje zadania w zakresie:
 - 1) przyjmowania Zgłoszeń;
 - 2) dokonywania wstępnej weryfikacji Zgłoszeń;
 - 3) informowania sygnalisty o przekazaniu Zgłoszenia wg właściwości do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych;
 - 4) prowadzenia Rejestru Zgłoszeń Zewnętrznych;

- 5) wydawania na żądanie Sygnalisty zaświadczenia, w którym potwierdza, że Sygnalista podlega ochronie;
 - 6) prowadzenia i przechowywania dokumentacji związanej ze Zgłoszeniem;
 - 7) sporządzania dla Rzecznika Praw Obywatelskich za rok kalendarzowy sprawozdania zawierającego dane statystyczne dotyczące zgłoszeń zewnętrznych;
 - 8) przekazywania zainteresowanym osobom informacji na temat procedury określonej w niniejszym Regulaminie.
3. Zgłoszenia rozpoznawane są przez **Komisję ds. Zgłoszeń Zewnętrznych** (zwaną dalej Komisją).
 4. Komisja jest zobowiązana do podejmowania działań następczych, włączając w to weryfikację zgłoszenia i dalszą komunikację z Sygnalistą, w tym występowanie o dodatkowe informacje i przekazywanie Sygnaliście informacji zwrotnej.
 5. Skład Komisji ustalany jest w drodze zarządzenia Wójta, odrębnie dla każdego Zgłoszenia, w celu zapewnienia bezstronności członków Komisji.
 6. Pracownicy powołani w skład Komisji, są zobowiązani do zachowania bezstronności, dołożenia należytej staranności, aby uniknąć podjęcia decyzji na podstawie chybionych i bezpodstawnych oskarżeń, niemających potwierdzenia w faktach i zebranych dowodach oraz z zachowaniem poszanowania godności i dobrego imienia pracowników i osób, których Zgłoszenie dotyczy.
 7. Wójt nadaje w formie pisemnej imienne upoważnienia pracownikom wykonującym czynności w ramach Regulaminu oraz odbiera od nich zobowiązania do zachowania tajemnicy w zakresie informacji i danych osobowych, które uzyskali w ramach przyjmowania Zgłoszeń oraz ich weryfikacji i podejmowania działań następczych, także po ustaniu stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, w ramach którego wykonywali tę pracę.

§ 5.

1. Zgłoszenie, w tym anonimowe, rejestrowane są w **Rejestrze Zgłoszeń Zewnętrznych** (zwanym dalej Rejestrem).
2. Rejestr zawiera:
 - 1) numer Zgłoszenia;
 - 2) przedmiot naruszenia prawa;
 - 3) dane osobowe Sygnalisty oraz osoby, której dotyczy Zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób (z wyjątkiem zgłoszeń anonimowych);
 - 4) datę dokonania zgłoszenia;
 - 5) jeśli dotyczy - wskazanie organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych, do którego Zgłoszenie zostało przekazane po dokonaniu wstępnej weryfikacji oraz datę przekazania i datę poinformowania Sygnalisty o przekazaniu Zgłoszenia organowi publicznemu właściwemu do podjęcia działań następczych;
 - 6) informację o podjętych działaniach następczych (w tym informację o niepodejmowaniu dalszych działań w związku z ponownym zgłoszeniem tej samej nieprawidłowości);
 - 7) datę zakończenia sprawy.

§ 6.

1. Po otrzymaniu Zgłoszenia, Koordynator:
 - 1) rejestruje zgłoszenie w Rejestrze;

- 2) dokonuje wstępnej weryfikacji Zgłoszenia i jeśli ustali, że zgłoszenie dotyczy naruszeń nie będących w obszarze należącym do zakresu działania Wójta, przekazuje zgłoszenie niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach 30 dni, do organu właściwego do podjęcia działań następczych, o czym informuje Sygnalistę;
- 3) jeśli w ramach wstępnej weryfikacji Koordynator ustali, że Zgłoszenie dotyczy naruszeń z zakresu działania Wójta:
 - a) potwierdza Sygnaliście otrzymanie zgłoszenia niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od daty jego przyjęcia, po uprzednim ustaleniu, że zgłoszenie dotyczy naruszeń będących w obszarze należącym do zakresu działania Wójta, chyba że Sygnalista wyraźnie wystąpił z odmiennym wnioskiem w tym zakresie albo istnieją uzasadnione podstawy sądzić, że potwierdzenie otrzymania zgłoszenia zagroziłoby ochronie tożsamości Sygnalisty,
 - b) doprowadza do powołania Komisji i nadania jej członkom odpowiednich uprawnień,
 - c) przekazuje Zgłoszenie do rozpatrzenia powołanej Komisji,
 - d) uzupełnia dane w Rejestrze, zgodnie z informacjami przekazanymi przez Komisję.
2. Po otrzymaniu do rozpatrzenia Zgłoszenia, Komisja dokonuje jego weryfikacji, a następnie decyduje o dalszych działaniach następczych, które podejmowane są bez zbędnej zwłoki.
3. Komisja przekazuje Sygnaliście informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy, a w uzasadnionych przypadkach, po wcześniejszym poinformowaniu Sygnalisty, 6 miesięcy od dnia przyjęcia Zgłoszenia.
4. W przypadku, gdy Zgłoszenie dotyczy Koordynatora, zgłasza on Wójtowi konieczność wyłączenia go z realizacji swoich zadań, a Wójt na potrzeby tego konkretnego Zgłoszenia, upoważnia innego pracownika Urzędu do realizacji zadań Koordynatora.
5. W uzasadnionych przypadkach w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, dopuszcza się przekazanie Zgłoszenia jednostkom organizacyjnym lub innej jednostce, której powierzono zadania w drodze porozumienia.

§ 7.

W przypadku, gdy w zgłoszeniu dotyczącym sprawy będącej przedmiotem wcześniejszego Zgłoszenia przez tego samego lub innego Sygnalistę, nie przedstawiono istotnych nowych informacji na temat naruszeń w porównaniu z wcześniejszym Zgłoszeniem, możliwe jest nie podjęcie działań następczych. Informacja o niepodjęciu działań następczych z podaniem uzasadnienia przekazywana jest Sygnaliście. W razie kolejnego Zgłoszenia – pozostawiane jest ono bez rozpatrzenia; o tym fakcie nie informuje się sygnalisty.

§ 8.

1. Koordynator i członkowie Komisji, po otrzymaniu Zgłoszenia, przetwarzają dane osobowe w zakresie niezbędnym do przyjęcia Zgłoszenia lub podjęcia działań następczych.
2. Dane osobowe, które nie mają znaczenia dla rozpatrywania Zgłoszenia, nie są zbierane, a w razie przypadkowego zebrania, są usuwane w terminie 14 dni od chwili ustalenia, że nie mają one znaczenia dla sprawy.
3. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem Zgłoszenia lub podjęciem działań następczych oraz dokumenty związane z tym Zgłoszeniem są przechowywane przez okres

3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.

4. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem Zgłoszenia lub podjęciem działań następczych oraz dokumenty związane z tym Zgłoszeniem podlegają zniszczeniu po upływie okresu przechowywania, z wyłączeniem dokumentów, które stanowią część akt postępowań administracyjnych, przygotowawczych lub spraw sądowych, lub sądowno-administracyjnych.
5. Sygnaliście oraz osobom, których dane osobowe są przetwarzane w związku z przyjęciem Zgłoszenia lub podjęciem działań następczych, należy przekazać informację dotyczącą przetwarzania ich danych osobowych, chyba że zgodnie z przepisami RODO istnieje możliwość odstąpienia od tego obowiązku.
6. Sygnalistę oraz osoby, których dane osobowe są przetwarzane w związku z przyjęciem Zgłoszenia lub podjęciem działań następczych należy każdorazowo informować o okolicznościach, w których ujawnienie ich tożsamości stanie się konieczne w razie postępowania administracyjnego, sądowego, przygotowawczego i sądowno-administracyjnego.

§ 9.

1. Wójt zapewnia Sygnaliście ochronę w zakresie danych osobowych i w zakresie działań odwetowych.
2. Sygnalista podlega ochronie od momentu dokonania Zgłoszenia, pod warunkiem działania w dobrej wierze i wyłącznie w zakresie dokonanego Zgłoszenia.
3. Zapewniając ochronę, o której mowa w ust. 1, Wójt w szczególności zapewnia poufność danych, ochronę tożsamości na każdym etapie prowadzenia działań następczych, jak i po ich zakończeniu, z zastrzeżeniem § 8 ust. 6, między innymi poprzez ograniczenie dostępu do informacji wyłącznie do osób posiadających właściwe pisemne upoważnienie;
4. Wójt, w przypadku Sygnalisty, będącego pracownikiem Urzędu Gminy lub dostawcą towarów i usług, zapewnia ochronę przed możliwymi działaniami odwetowymi, próbą lub groźbą ich zastosowania. W tym celu podejmuje działania polegające w szczególności na:
 - 1) ochronie przed mobbingiem i dyskryminacją, przymusem, zastraszaniem, wykluczeniem;
 - 2) ochronie przed niekorzystnym lub niesprawiedliwym traktowaniem;
 - 3) niewypowiadaniu, nieodstępowaniu lub nierozwiązywaniu bez wypowiedzenia umowy sprzedaży lub dostawy towarów lub świadczenia usług, której stroną jest Sygnalista;
 - 4) nienakładania obowiązku lub odmowy przyznania, ograniczenia lub odebrania uprawnienia np. do koncesji, zezwolenia lub ulgi;
 - 5) doprowadzeniu do ukarania osób, którym udowodnione zostało podejmowanie jakichkolwiek działań represyjnych i odwetowych względem Sygnalisty;
 - 6) zobowiązaniu Sekretarza Gminy do monitorowania sytuacji kadrowej Sygnalisty, obejmującego analizę uzasadniania wszelkich wniosków przelożonych Sygnalisty dotyczących zmiany jego sytuacji prawnej i faktycznej w ramach stosunku pracy, w szczególności w zakresie:
 - a) rozwiązania umowy o pracę,
 - b) zmiany zakresu czynności,
 - c) przeniesienia do innej komórki organizacyjnej/na inne stanowisko pracy,
 - d) zmiany warunków świadczenia pracy (np. nieuzasadnione zmniejszenie wynagrodzenia, wymiaru etatu, godzin pracy, odmowa udzielenia pracownikowi urlopu wypoczynkowego, szkoleniowego/bezpłatnego),

- e) uniemożliwienia podnoszenia kompetencji,
 - f) nieuzasadnionego pomniejszenia dodatkowego wynagrodzenia w formie dodatku, nagrody.
5. W przypadku stwierdzenia lub podejrzenia działań zmierzających do pogorszenia sytuacji prawnej lub faktycznej Sygnalisty, realizację tych działań należy uniemożliwić.
 6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej z Sygnalistą.

§ 10.

Przepisy Regulaminu podlegają przeglądowi nie rzadziej niż raz na trzy lata.

§ 11.

W sprawach nieuregulowanych Regulaminem zastosowanie mają odpowiednie przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów, Kodeksu postępowania administracyjnego oraz Ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych